

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 10. Pazdziernika V. S. ROKU 1808.

WILNO VS. d. 10 września. Rząd Gubernski Wileński uwiadamia, że Szlacheckie Seymiki, w tej Gubernii wkrótce odbywać się powinny, skutkiem urzędzenia przez Rząd Gubernski uczy-nionego, a przez JW. Woennego Gubernatora i Kawalera Rzymskiego Korsakowa potwierdzonego, odrócone zostały do nowego roku. Ponieważ JW. Marszałkowie zatrudnieni będą w Rekrutkich Kom-missyach, a szlachta oddawaniem rekrutów od 1 Pazdziernika do stycznia R. 1809. Po skoncze-niu zatem naboru ziechać się mają obywatele do Miasta Gubernskiego Wilna w pierwszych dniach stycznia, a przystąpić do wyboru Urzędników d. 7. Seymiki w Gubernii Grodzieńskiej zaczną się dnia 10 stycznia.

S. PETERSBURG V. S. d. 25 Września. Dalsze czynności wojsk Rossyjskich w Finlandyi. Wszystkie poruszenia armii naszej przeciwko nie-przyjacielowi naysposobniejszy skutek wzięły. Wszystkie usiłowania Szwedów daremnemi były. Na morzu i lądzie zwyciężkim orężem J. J. Mei zwalczeni; czy wysiadali na brzegi, czy w środek kraiu wdzierali się, wszędzie odparci, i zewsząd wygnani. 12 Września główna kwatera nasza prze-niesiona do Gamle - Karlebi.

Korpus GL. Kamińskiego z rozdzielony był na trzy części. Pierwsza Półkownika Włastowa, złożona z półku 24 strzelców, batalionow Wieliko-tuckiego i Nizowskiego, szwadrona dragonow i ko-zaków, postępowała od Percho drogą do Gamle; druga pod dowództwem GM. Kozackowskiego, ma-iąca półk 26 strzelców, bataliony Kałuzki i Azo-wski, szwadron Ułanow i kozaków, przedsięwzięła przebić się przez Niderherm do Nikarlebi; trze-cia podzielona na trzy oddziały, przez trzech wo-dzow, GM. Demidowa, GM. Uszakowa, i GM. Jan-kowicza prowadzone, stanowiła główny korpus, który pędził nieprzyjaciela przez Jlistaro. Półkownik Kulniew przedniej straży dowodził. Ta z oddziałem GM. Demidowa, znosząc wszędzie forpoczty nieprzyja-cielskie, scigała Szwedów z obu stron rzeki do Jli-staro i Lilkiro. Tegoż dnia 30 sierpnia zbudowa-no, prom dla przewiezienia artylleryi GM. De-midowa. Tem czasem nieprzyjaciel rozłożył wszy-stkie swoje siły pod Lilkiro d. 31 sierpnia. Prze-dnia straż wzmocniona była półkiem Permskim mu-szkietyerskim i dwoma 12 funtowemi działami. Biełozerski muszkietyerski półk i szwadron Uła-nów GM. Jankowicza, posłane zostały do GM. De-midowa. Zbliżony do korpusu oddział GM. Usza-kowa miał iść brzegiem lewym rzeki. GL. Graf Kamiński z odebrawszy przez pikiety wiadomość, że nieprzyjaciel rozłożył się pod Lilkiro, rozka-zał forpocztom przebiec pod same stanowisko Szwedów; chciał zebrawszy dokładną wiadomość u-

czynić potrzebne przygotowanie do ataku. O 12 z południa ruszyły straż przednia Kulniewa, od-dział GM. Demidowa, i za niemi reszta korpusu. Woyska nasze znajdowały wszędzie mosty spalone, jednak w pięć godzin stanęły w Lilkiro. Tu z za-dziwieniem widziały, opuszczone szańce, okopy, ba-terye, które zapowiadały gotowość do długiej i upornej obrony.

Ukrył nieprzyjaciel miejsce ustępu swojego. Dla uniknienia zdrady GM. Jankowicz odebrał po-lecenie pilnować z półkiem Biełozerskim i bata-lionem 25 strzelcow półku, drogi pod Tawrioki przez Laychilo do Toli idącej. Przednia straż P. Kulniewa posłana drogą do Nikarlebi: oddział GM. Demidowa został się o 2 wiorsty od Lilkiro na-drodze ku Wazie. Oddział GM. Uszakowa był na prawej stronie rzeki dla wspierania przedniej stra-ży. Reszta później.

WIEDEN d. 17 września. Obywatele po-zyczaający skarbowi swoje summy, wybrać mogą pod hipotekę te dobra iakie zechcą. Procent piąty co rok, odbierać będą. Bez oznajmienia, w lat 10 kapitał odbiorą, za oznajmieniem, w miesiący sześć Franciszek z Cesarzową powrócili szczęśliwie z Komorry do Presburga. Arcy Xiężna Marya Elzbie-ta, córka Maryi Teressy, i iey cnot dziedziczka, w roku 65 życia, umarła w Lintz dnia 22. Dwój wdziwa załobę na dni 42.

Z pod Triestu eskadra Angielska ku brzegom Hiszpańskim oddaliła się. Wielkie poruszenia wi-dzieć się daią w wojskach Francuzkich we Włoa-szach. Kurjerowie Paryscy i naszego dworu na-wzajem często przejeżdżają. Piąty korpus wiel-kiej armii pod dowództwem M. Mortier X. Treviso ma przechodzić prowincyą Barentz. Wezwani są zatem obywatele do przyjęcia Francuzów, którzy karnosć neywyższą zachowują. W. X. Wurtz-burski, X. Stephanie Napoleon z X. następcą Ra-deńskim swym mężem, X. Nassau z córkami, Feld Marszałek Austryacki Manfredini, i wielu innych zgromadziło się do Frankfortu, kędy Napoleon ma przejeżdżać. Przednia straż korpusu Marszałka Mortier już tedy przechodziła.

Król Westfalski całą konskrypcyą do chragwi powołał. Korpus Hiszpański w Danii rozbroiony przechodzić będzie Kasel. 32 Officyerow tego na-rodu w okolicach tegoż miasta rozkwaterowano. Wszyscy Zandarmowie ruszyli z Westfalii do Hisz-panii. Fortifikacye miasta Ołomuńca mają być roz-ciągnięte i powiększone; Heiligenberg złączony z twierdzą zostanie. Po uzupełnieniu fortyfikacyow Ołomunieć należec będzie do pierwszego rzędu For-tec. Przyprawdzono do Berlina kilkaset ieńców Hiszpańskich. Dnia 26 Napoleon przybył do Cassel i fortikacye tameczne oglądał, o godzinie 4 do

Erfort wyjechał. Woyska Francuzkie i północne do Gotha na wozach przybyły w tak wielkiej liczbie, że 600 koni pod Niebem na placach nocowało.

LONDYN d. 9 września. Przyszła z Portugalii wiadomość o trzech bitwach między naszymi a Francuzkami wojskami stoczonych dnia 16, 17 i 21 sierpnia. W tych utraciliśmy wielu Officerow, 400 żołnierzy a 600 mamy ranionych. Dzielnie Francuzi walczyli. Główna naszych wojsk kwatery była d. 17 w Willa Verde. Gdy nasi na pół dnia drogi cofneli się dnia 21 uderzyli Francuzi pod Wimiera z niewypowiedzianym męstwem. Regiment zosty dragonow do szczytu prawie wycięty został. Wiele ucierpiały regimenta Podpółkownika Lake i Taylor, którzy oba polegli w boiu. Niemamy prawie żadney kawalerji; u Francuzów jest liczna. Zabrał nieprzyjaciel ien-ców naszych od 400 do 500. Po bitwie d. 21 zgromadziliśmy nasze woyska nad morzem pod Ma-ceira. Wielką liczbę chorych mamy. Francuzi zdaia się wzmacniać w pierwszym ich stanowisku. Jazda francuzka bardzo straszna, ma przy sobie dział polowych 60. Piechota nasza jest licznieysza po przybyciu G. Moore. Jeżeli prawda że G. Junot Xze Abrantes zamienił fertifikacye S. Julien w oszańcowany oboz, osmiuset działami osadzony, i sprowadził do niego na pół roka żywnosci, rzecz widoczna, że chociażby z teraznieyszego stanowiska został wyparty, bezpieczny stanie w obozie; tem czasem Francuzi przez Duro oskrzydlić nas pospieszają. Rozsądni mniemają, że nasze rozporządzenia, są zapóźne, naresztę ze smutkiem wyznaczyć musimy, że korpus G. Spencer zupełnie zniesiony, lubo to pewna, że Xze Abrantes nieprowadził do boiu iak tylko cząstkę woyska swojego.

Posłano do Cork rozkazy, aby woyska natychmiast na okręta siadały i na morze płynęły. Doniesienia G. Wellesley o bitwach d. 17 i 21 przesadzonemi znalazły się, 13 dział Francuzom zabranych nieczynią nam chwały; są to działa żelazne przez Francuzkie forpoczty z Zamkow Portugalskich dobyte. Podług wiadomości z Paryża odebranych, miał oświadczyć Napoleon, że los Hiszpanii jest nieodmiennie postanowiony, i że w tem celu użyje siły. Nie będą więc Hiszpani narzekać na zdradę Francuzów, bo gdy ta im chybiła, uciekają się do gwałtu otwartego. Lecz to będzie przestroga Hiszpanom, którzy baczni na grożące niebezpieczeństwo przytłumią nasiona zazdrosci. Czas Anglikom zatrzyć plamę, że niewspierając zprzymierzeńców naszych, ich gubiemy. Woyska nieprzyjacielskie zewsząd ruszyły. Zestarzałego w boiu żołnierza 80 t. przejdzie Pyreneyskie góry. Woysko Angielskie pokazało że zdolne mierzyć swoje siły. Wszystko naresztę zależy od mocy naszych Ministrow. Ciagną Francuzi z krajow Pruskich do Hiszpanii: musi Napoleon ufać że Cesarz spokojnie się zachowa, lub pogardzać jego siłami. Okręt z Malty przybyły wiadomość przywiozł o świetney walce między iedną fregatą Angielską, a trzema Tureckimi, z których po trzy godzinney bitwie 50 działowa poddała się, 44 działowa zatonała, a trzecia takż uszła. Stracili Turcy 200

zabitych a 300 rannych. Anglicy mają pierwszych sześciu, a drugich pięciu.

BAYONNE d. 15 września. O dzisiejszym stanie Hiszpańskich interessów, mieszkańce nadgraniczni często prywatne doniesienia odbieramy, za których pewność ręczyć trudno, gdyż w ruchach mianowicie domowych, prawda kryje się najdłużey. Słychać że rokoszanie dziś mają w obozach swoich 50 t. regularnego żołnierza, 43 regimenta milicyi, korpus gensdarmów, kilka t. góralów Miquelets zwanych; co do pospólstwa rozmaitym sposobem uzbroionego, liczba tego ludu z pewnością naznaczona być nie może, jest zaś ogromna, gdyż obywatele rozmaitych stanów są wezwani ruszeniem pospolitem do bronienia kraiu. Gdy G. Dupont zapędził się ku Sewilli, zostawił w tyle za sobą G. Wedel z 6 t. Francuzów; dziś powiadaia że ten wodz przewyższającą liczbą nieprzyjaciół opasany, mając przeciw odwrót przez pustynię Sierra Morena ku Madritowi, równie iak G. Dupont, kapitulować i broń złożyć musiał. Dywizji 3 kommandant G. Cassagne znajdował się w Cordowie, o tego przypadkach żadney wiadomości niema. W porcie Cadix stała eskadra Francuzka, z 5 okrętów liniowych złożona, które z nieszczęśliwey w Trafalgar bitwy tam uszły; naczelnik Admirala Rosilly nie mogąc wynieść na morze otwarte, gdzie krążących widział z flotą licznieyszą Lorda Collingwood i Admirala Purwis, z Hiszpanami kapitulował.

Armia Króla Józefa utrzymuje się w nowych stanowiskach nad rzeką Ebro, codzień odbierając posiłki ze Francji, większych czekając; nie są jednak strony przeciwne beczynnemi; zachodzą częste gonitwy w różnych stronach, gdzie gmin zle uzbroiony, niekarny, nie wyćwiczony w rzemieśle woiennem, zawsze jest pierzehlwy, iakim okazał się przy zagaleniu kampanii. Tey prawdy dowodem niech będą korzysci niedawno przez G. Duhesme nad Katalonczykami odniesione. W północnych prowincyach Galicyi, Asturyi, Leonie, teraz kommanderuje Angielski G. Spencer, który iak domyslamy się, był obecny w bitwie pod Rioseco, albo przynajmniej woyska część utracił. Pod miastem Tudela obie strony odważnie walczyły, Hiszpani z niepospolitą zaciętością i uporem, klęska iednych i drugich niewiadoma, co do liczby znaczną była. Palafox obroną Sarragossy wstawiony, czło-wiek lat 33 mający, do większey coraz wziętości u ziomekow przychodzi. Równa niepewność o losie Portugalii. G. Junot słysząc o Angielskiem w Peniche lądowaniu, wysłał na spotkanie G. Laborde z przednią strażą, która mężnie walczyła, lecz nieprzyjaciół licznieyszych d. 17 sierpnia nie pokonała. D. 21 nadeiagnął sam Junot, i Margrabiemu Wellesley dał pole pod Vimeira; po krwawey bitwie Anglicy ku brzegom morskim cofać się musieli; na okręta mając ustępować, iezeli rychło nie otrzymają posiłków.

ALTONA d. 25 września. Los Portugalii już jest rozstrzygniony; do tego kraiu i Hiszpanii Brytannia W. następujących wodzów posłała. 1 G. Hoppe z 5558 ludzmi; 2 G. Paget z 5500;

3 G. Fraser z 5400; 4 G. Wellesley z 5330; 5 G. Moore z 7418; 6 G. Baird z 15000 piechoty, 8000 jazdy; nadto G. Achmuty zaprowadził legion nowo formowany; a Gubernator Malty z tamtąd i Sycylii przesłał kilka t. żołnierza do Katalonii; tak więc Angielska potęga w Portugallii i Hiszpanii głów 60 t. wynosiła. G. Dalrymple był wodzem najwyższym w Portugallii; namiestnik jego Wellesley d. 17 i 21 sierpnia walczył iak wiadomo z Francuzami; d. 22 G. Junot widząc rosnącą liczbę nieprzyjaciół, i nie mając nadziei otrzymania posiłków, zawarł zawieszenie broni, które d. 30 w ostateczną ugodę zamienili pełnomocnicy GG. Murray i Kellerman; tey następująca jest osnowa. Wszystkie porty, twierdze, i cała z niemi Portugallia oddaie się Anglikom. Francuzi ustępują z bronią i zawadami, powrócą do oyczyzny i służyć znowu mogą, iako nie będący ieniami. Wysadzą ich na ład Anglicy między Orient, i Rohefort; zabiorą działa z 60 ładunkami do każdego, własne tylko, wszelki sprzęt, 800 koni. Siadać mają na statki w 3 dywizjach, pierwsza za tydzień; użyzione do przewozu okręta Angielskie w całości będą wrócone. Cała armia Francuzka przed ustąpieniem zbierze się do Lisbony i okolic na 2 mile Angielskie od stolicy odległych, Angielska od niey na 1 milę oddalona będzie. Kontrybucye przez Francuzów Portugaczkom nakazane, nie wybrane dotąd, upadają, wszelki sekwestr zniesiony. Woyska Hiszpańskie przez Francuzów zatrzymane w niewoli w porcie Lisbońskim, będą Anglikom wydane.

G. Castannios zwycięzca GG. Dupont i Wedel miał 25 t. żołnierza przeciw 14 t. Francuzów; pomagali iemu Reding, Rouvigny, Perma, Jones; w każdym obozie Hiszpanów znajdują się officyerowie i kommissarze Angielscy. Uгода z G. Junot zawarta powszechnie nieukontentowanie sprawiła w Londynie, iż nie rozbroiono nieprzyjaciół; słyhać że sprawcy dzieła być mają powołani do odpowiedzi surowey przed sądem wojskowym. Francuzi przed ustąpieniem z Madritu skarb koronny ku swoim granicom wystali i wiele amunicyi nad Ebro; część znaczną armat zagwodzili.

PARYŻ d. 23 września. Pisma Francuzkie czynią uwagi nad powyższym Anglikow Dziennikiem. Musieli Anglicy posilkować swe woysko w Portugallii, a iednak chcą być za zwycięzców uważanemi. Cóżby więcej uczynili, gdyby ich zupełnie pobito? Wyznanie iż cofneli główną kwaterę, niedozwala wątpić o skutkach walki. Zdrada jest orężem słabego; Francuzi cale go nieznają. Zaufanie zbytne, jest błędem woyska Francuzkiego w Hiszpanii największym. Otaczało wszystkie załogi Hiszpańskie w Barcelonie Pampelunie, S. Sebastien i Madricie, czyż niemogło ich rozbroić, a officyerów wziąć w zakład?

Margrabia la Romana uwiódł X. Ponto Corvo, bo nieufność nie jest w charakterze Francuzów; usłuchał Anglików, złamał przysięgę; lecz hańba jego, jest pochwałą rzetelności Francuzkiej. Powiadają Anglicy że G. Wellesley ma liczne woysko w Portugallii, niczego więcej nie życzą Francuzi, dalby Bóg iżby 80 lub 100000 Anglikow zay-

rzało nam w oczy. Ład zawsze był dla nich grobem. Jeżeli odważą się oddalić od okrętów, nauczą lud Angielski oplakiwać wojenne klęski. 200000 przejdzie Pirynei a 400000 zostanie na Włoskiej i Niemieckiej ziemi. Znajdzie Francya wielkich zprzymierzeńców. Austria nic od Anglików nieżąda i niczego spodziewać się niemoże. Szwecya jest przykładem, iż na przymierzu Angielskim polegać nie można. Czem Turcya zgrzeszyła? Cała zbrodnia iż Seray i stolica od Pożogi odbronione. Gdy Nowych zprzymierzeńców bronić będą Anglicy całemi siłami, można przepowiedzieć że niedługo upokorzeni będą.

Pierwszy korpus W. woyska tu nadciągnął. Regimenta przechodzić będą ieden po drugim dnia 24, 25, 26, 27. Regimenta korpusu 6 przechodzić będą dnia 28, 29, 30 i 1 października. Woysko przy rogatkach przez rząd mieyski spotkane, odebrało wieniec złoty, przed dwuma laty uchwalone. Potem miało sobie sprawioną biesiadę. Każdy regiment podobnie będzie przyjmowany codzień. Prefekt departamentu Sekwany miał mowę do Xcia, Generałow, i Officyerów W. armii, w niey wyraził, że stolica wdzięczna za znamiona chwały, wzajemnie ofiaruje rycerstwu koronę. Oswiadczył przywiązanie Paryżanów z iakim byli wtenczas kiedy walcząc nad brzegami Wisły i Dunaju, pokoy oyczyźnie dało, z iakim są dzisiay gdy idzie nad brzegi Ebro i Tagu walczyć z nieprzyjacielem, który został dotąd niezwyciężony, dla tego że się nie mierzył.

Xze Belunc Marszałek Victor odpowiedział. Wieniec tryumfalne p. miasto Paryż pierwszemu korpusowi ofiarowane zdobit odtąd będą jego orty zwycięzkie. Officyerowie i żołnierze odpowiedzą uczuciom Paryżanow. Przychodzi chwila w której żołnierze W. woyska pokażą się takiemi iakimi byli na brzegach Wisły i Dunaju, godnymi imienia i chwały dzisiejszey. Nabędą bez wątpienia prawo do szacunku wielkiego ludu i względów oycowskich W. Napoleona. Marszałek Victor ze sztabem iadł w sali, 2000 żołnierzy iadło pod namiotami. Temczasem muzyka grała pieśni wojenne. 4000 woyska Hollenderskiego tu przybyło; podobneż dla niego uczyty dane były. Dystyngwujący się w Bilbao mianowani zostali członkami Legii honorowej. Gwardya Jmperatorska ztąd wyszła, iak mówią do Hiszpanii.

Inspektorow 18 Uniwersytetu jest iuż mianowanych. Postanowił d. 16 Napoleon aby odtąd nie wprowadzano do Francyi żadnych towarów zamorskich z Hiszpanii i Hollandyi. Wszystkie statki ładowne towarami z osad wziętymi, na rzekach Elbie, Wezer i Jahde konfiskować rozkazał. Jedna tylko bawełna niepodlega temu prawu. Dwa liniowe okręta Angielskie stanowszy w Alassis z dział silnie bić zaczęły. Zamiarem ich było opanować baterye i stojące na kotwicy zabrać okręta. Trzykroć szalupy zbrojne zbliżyły się do Aignaglia, lecz witane ogniem kartaczowym z nadbrzeżnych bateryi odstąpić musiały. Nakoniec wystrzelivszy Anglicy więcej niż 300 razy, udali się na głębinę. Zadney szkody uczynić niezdolali, sami znaczną stratę w ludziach ponieśli. Celnicy i Zandarmowie najmężniey i naygorliwiey w obronie czynili.

W Anvers pracują na warsztatach okrętowych z wielkim pospiechem. Za kilka tygodni spuszczone będzie na wodę okręt 74 działowy Albaniis zwany. Trzy korwety wkrótce wypłyną, budują kilka fregat i mniejszych statków. Do magazynów morskich sprowadzono wielką liczbę materiałów do budowy okrętów potrzebną. Port w Flessingue najmocniej obwarowany. Stoi w nim flotta spokojnie. Powiększył ją okręt Dalmate od dział 74.

Minister wojenny G. Clarke dowiódł rządowi, że w latach 1806, 7, 8, 9, konskrypcya wojskowa ogółem zaięła młodzieńców million 509 t. z tych przez 4 lata wspomniane wybrano do armii 320 t; teraz wybierze się 80 t. zostanie w domu jeszcze million 109 t. Zbiegłych Hiszpanów w Danii miejsce zastępują Polki Francuzkie i Hollenderskie.

Wojsko Portugalskie, na żołdzie Francuzkiem, stanęło piechota w okolicach Grenoble a jazda pod Avignon. Liczne wojsko ma wkroczyć p. Barcelonę do Hiszpanii dla zagaienia kampanii w Aragonii i Katalonii, gdzie więcej jest żywności. Przeszło do Francji kilka oddziałów ięńców Hiszpańskich. G. Duhesm oblega twierdzę Gitona, i spodziewa się pomyslnego skutku. Pochwalił w Barcelonie rozporządzenia G. Lechi. Rokoszenie wsparci przez regimenta liniowe kanonierow i kilka oddziałow Angielskich stanęli na linii Lobrega i założyli główną kwaterę w S. Boy, a rezerwę na górach S. Andre i Montgat. W tych obozach 10 t. ludzi zgromadzili. G. Duhesm postanowił rozproszyć tą kupę, a magazyny i potrzeby wojenne i dalsze zapasy opanować. Dnia więc z wyciąga linią Francuzów, skrzydło prawe G. brygady Bessieres oddaie, środek G. Mitowicowi porucza, a lewe G. Schwartz powierza; potem do boju prowadzi, na nieprzyjaciół uderza, 1000 ludzi zabija, 600 rani, resztę rozpędza i bierze w niewolę, 14 dział zdobywa, i wszystkie magazyny do miasta sprowadza, Włoscy żołnierze, Velites, batalion z i 5 regimentu Włoskiego, szczegulniey dystyngwowały się; kraj cały na kilka dni drogi od Barcelony do posuszeństwa powrócił. G. Dalgoutt dowodzi w Pampeluna.

COPPENHAGA d. 24 września. Nasze szalupy kanonierskie zabrały w Belcie jedną Angielską, która jest miedzią obita; szczepienie ospy krowicy z naysmyślniejszym idzie skutkiem w Groenlandyi. Dywizya wojska Holenderskiego u nas rozłożona wyciąga, a stanie w Altonie i miastach Anzeatyckich. Okręt kompanii Indyjskiej niosący 500000 funtow cukru a 300000 kawy wiele cynamonu &c. szczęśliwie trafił z Batawii do Bergen, Król Szwedzki zgromadza w Londskronie wielką liczbę szalup kanonierskich: Na warsztatach leży wiele okrętow teraz budujących się. Jest pewna wiadomość że Margrabia La Romana do zdrady i wsadzenia wojsk Hiszpańskich na okręta, namówiony był przez Admirala Angielskiego Keats.

G. Krogh dowodzący w Norwegii donosi dnia 15 sierpnia, iż dwuma korpusami wkroczył do Szwecyi; iednym przez Regas, drugim przez pasmo skał, które przedzielaia Jemtland od Norwegii. Droga

między przepaściami przez Gury, skały i bagna tak była trudna że 18 godzin iść trzeba było pół torey mili. Maior Coldesis wiele pokazał znajomości w tem przechodzie. Sierpnia 10 wojsko nasze wymięło góry za któremi żadnego korpusu Szwedów nieznaleziono. Pikiety nagle cofnęły się. Dnia 11 byli Duńczycy w Borsoi. Nieprzyjaciel wszystkie statki uprowadził. Na tratwach więc wojsko nasze przepawiło się do Star mając uderzyć na nieprzyjaciela oszańcowanego w Duoë. Półkownik Band dowodzący drugiemu korpusowi do Heridalen wszedł Tam podzieliwszy wojsko na dwa oddziały, niechybnie wzięły w niewolę regiment Jemtland i kompanią Ruffsandską, gdyby nieprzyjaciel spoźnił iędną chwilą swą ucieczkę, która tak była nagła że rozłożony obiad i nieco mundurów na placu zostało się. Mieszkańcy w Jemtland i Heriedalem wielką nam przychylnosć okazali zawiędując karę nosć żołnierza, który własnosć osobistą szanował i nie darmo lub bez dowodu niebrał. Prowincya druga uważać się może za zdobytą. Admirala Samarez przyłączył 4 okręta liniowe do dwóch, które miał Kontr Admirala Hood, a późniey złączywszy się z 11 okrętami Szwedzkimi popłynął ku Bałtyckiemu Portowi. Korsarz Bonaparte zabrał dwa Szwedzkie kupieckie okręta. G. Krogh ozdobiony wielkim krzyżem Dannebrog. Dnia 21 pokazała się w Belcie eskadra Angielska z dwóch liniowych, dwóch fregat, tyleż brykow i wielu innych statkow, z których półowa na północ a druga na południe d. 22 popłynęła: takż eskadra widziana była pod Raer. Galera Szwedzka pod Helshinburgiem stanęła. Obywatele Drontheim złożyli 20 t. talarów na budowlę batów kanonierskich.

ERFURT d. 13 września. Wszystkie wojska Francuzkie w okolicach rozłożone, iakoteż Park artylleryi, rozkaz przez Gońca odebrały nayprędzey ztąd wyruszyć. Przez Gotha d. 18 ciągnęła artyllerya, pod którą 2700 koni ięst użytych. Pracują nad fortyfikacyami zamku Forcheim blisko Bambergi; opatruią w działa i amunicyą. Mieszkańce miasta Lipska wkrótce spodziewaią się oglądać swego Monarchę. Niedawno 4000 młodzieńców z konskrypcyi tędy do prowincyow Pruskich przechodziło. Wojska Francuzkie nad Odrą rozłożone, ściagnąć mają pod Kustryn. X. Vincenza przez Berlin do Saxonii poiechał. Korpus Marszałka Mortier X. Treviso żadney przykrosci nieuczynił obywatelom Saxonii w swoim przechodzie. Wiadomosć o przyłączeniu wojsk Saskich, obozem pod Bautzen i Pirną stojących, do Francuzkich, ięst niepewną. Dwuch Adiutantów z Drezna do Wittenberg wyciechało.

Xiążę Prymas wyieżdza z Frankfortu do Moguncyi dla powitania Napoleona, który niema zabawić w tych stronach nad dni 14. Na stacyach pocztowych 20 koni ięst gotowych pod bagaze. Napoleon sam ze swiatą iędzie w dwóch pojazdach osmiokonnnych a 7 szesciokonnnych. Aktorowie narodowego teatru Francuzkiego z Paryża do nas przyieżdzaia. Wiele kawaleryi z Moguncyi przyszło; Krolowie Bawarski i Witemberski wezwanemi zostali, posłać do Francyi ich Kontingensa, pierwszy 10 t. drugi 6 t. żołnierzy. W Wilnie w Drukarni XX. Piarow.